



## DET KONGELIGE KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref	Vår ref	Dato
	17/1212-1	03.03.2017

### **Informasjon om videre prosesser for kommuner som skal slå seg sammen**

94 kommuner har nå fattet gjensidige vedtak om å slå seg sammen. 22. februar ble det lagt fram en avtale mellom regjeringspartiene og Venstre om sammenslåing av enkelte kommuner som har sagt nei til sammenslåing. I departementets proposisjon om kommunestrukturen vil vi fremme forslag for Stortinget om sammenslåing av alle disse kommunene. Proposisjonen tar departementet sikte på å fremme innen påske, det vil si senest fredag 7. april. I den tentative arbeidsplanen for Stortinget er plenumsbehandlingen berammet til tidlig i juni.

Vi ønsker i dette brevet å informere nærmere om prosesser og framdrift for kommunene som blir foreslått sammenslått. Vi ber fylkesmannsembetene om å bistå kommunene ved behov. I dialogen med kommunene oppfordrer vi dere til å vise til våre hjemmesider, [www.kommunereform.no](http://www.kommunereform.no), hvor det finnes informasjon og veiledere som kan være nyttige for kommunene framover, blant annet rundskriv til inndelingsloven. Vi vil også oppdatere sidene med informasjonen som gis i dette brevet.

Først vil departementet understreke at det ikke er noen forskjell på prosessene og de formelle rammene for sammenslåinger der alle kommuner som har fattet gjensidige vedtak og sammenslåinger der ikke alle kommuner har positive vedtak om sammenslåing. Alle kommuner som blir vedtatt sammenslått av Stortinget våren 2017, omfattes av det samme regelverket, de samme økonomiske virkemidlene m.m. Det er inndelingsloven (*Lov 15. juni 2001 nr. 70 om fastsetjing og endring av kommune- og fylkesgrenser*) som gir regler for de formelle kravene for sammenslåingsprosessene.

### *Nasjonale vedtak og tidspunkt for sammenslåing*

Det er gjennom de nasjonale vedtakene i Stortinget at sammenslåingen av kommuner i denne fasen av kommunereformen fattes, uansett om det er gjensidige vedtak i kommunene eller ikke. Sammenslåingene vil tre i kraft fra 1. januar 2020. Dersom det er ønskelig lokalt, kan sammenslåinger basert på gjensidige vedtak, og som ikke går på tvers av dagens fylkesgrenser, iverksettes fra 1. januar 2019. Sammenslåingene der enkelte av kommunene har sagt nei, vil alle få iverksettingsdato 1. januar 2020.

### *Forberedelse av sammenslåingen og oppretting av fellesnemnd*

Mange kommuner som har fattet gjensidige vedtak ønsker å komme raskt i gang med å planlegge arbeidet med å bygge ny kommune.

Tidligere har praksis gjerne vært at dette planleggingsarbeidet formelt startet etter at departementet hadde gitt de formelle rammene for sammenslåingen gjennom en kongelig resolusjon. I denne fasen av reformen er det Stortinget som fatter vedtak om sammenslåinger og planleggingsarbeidet, med oppretting av fellesnemnd etter inndelingsloven mv., kan først gjøres etter Stortingets vedtak. Den rettslige kompetansen og oppgavene fellesnemnda er gitt direkte i inndelingsloven § 26, forutsetter at Kongen eller Stortinget har fattet vedtak om sammenslåing (først da foreligger det formelt en sammenslåing). Det vil blant annet si at fellesnemnda først kan ansette administrasjonssjef for den nye kommunen når nasjonalt vedtak om sammenslåing foreligger.

Kommunene kan likevel begynne å forberede sammenslåing før nasjonalt vedtak foreligger. Kommunene kan bl.a. opprette et felles organ som skal arbeide med sammenslåingen, men før Stortinget har vedtatt sammenslåingen må kommunestyrenes oppretting av en felles nemnd/et felles arbeidsutvalg og tildeling av oppgaver og myndighet til organet, bygge på alminnelige regler om interkommunalt samarbeid.

Som en del av arbeidet med å bygge den nye kommunen vil fellesnemnda måtte fatte vedtak og inngå avtaler som gjelder den nye kommunen. Fellesnemndas rettslige kompetanse til å foreta slike disposisjoner, følger av inndelingsloven og de fullmaktene som den har fått i reglement fastsatt i kommunestyrene.

### *Felles kommunestyremøte og unntak fra krav om felles kommunestyremøte*

Det følger av inndelingsloven § 25 at fylkesmannen skal kalle inn til et felles kommunestyremøte når det er gjort vedtak om sammenslåing. Fylkesmannen kaller inn til felles kommunestyremøte etter at Stortinget har gjort vedtak om sammenslåing.

For å få mest mulig smidige prosesser ble det i 2016 vedtatt en lovendring som innebærer at departementet kan gi unntak fra kravet om felles kommunestyremøte, når alle de nødvendige vedtakene er gjort i kommunestyrene. Denne dispensasjonsmyndigheten vil departementet

delegere til fylkesmennene. Departementet vil orientere om dette, og andre delegeringer som følge av endringene i inndelingsloven, i et eget brev.

Det er behov for å knytte noen rutiner for fylkesmannens arbeid med å innvilge unntak fra krav om felles kommunestyremøte. Det er en forutsetning for unntak at kommunene det gjelder ønsker unntak, og at kommunene anmoder fylkesmannen om dette. Som grunnlag for fylkesmannens vurdering, må kommunene orientere fylkesmannen om kommunestyrenes vedtak, og fylkesmannen må vurdere om vedtakene er tilstrekkelige. Når fylkesmannen innvilger unntaket, må orientering om dette med kort begrunnelse for innvilgelsen, sendes kommunene det gjelder og til departementet. Departementet trenger denne informasjonen til utarbeidelsen av resolusjoner for de enkelte sammenslåingene. Departementet vil samtidig trenge opplysninger om ønsket tidspunkt for iverksettingen av sammenslåingen og behov for andre, midlertidige unntak fra særlover (for eksempel valgloven, eiendomsskatt).

Det følger av forarbeidene til endringene av inndelingsloven i 2016 (Prop.76 L (2015-2016)) at det ikke kan gis unntak fra krav om felles kommunestyremøte der det er fattet vedtak om sammenslåing som minst en av kommunene har gått imot.

Departementet vil starte arbeidet med resolusjoner etter Stortingets behandling av proposisjonen og etter at kommunene har gjort de nødvendige vedtakene, jf. inndelingsloven § 25.

Den nye kommunen blir ikke formelt opprettet før sammenslåingen trer i kraft, i de fleste tilfeller 1. januar 2020.

Departementet vil etter at proposisjonen om kommunestruktur er lagt fram, komme tilbake med brev om hvordan vi legger opp prosessene med grensejusteringer m.m.

Med hilsen

Hans Petter F. Gravdahl (e.f.)  
avdelingsdirektør

Erna Øren  
fagdirektør

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

## Adresseliste

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Fylkesmannen i Buskerud	Postboks 1604	3007	DRAMMEN
Fylkesmannen i Finnmark	Statens hus, Damsveien 1	9815	VADSØ
Fylkesmannen i Hedmark	Postboks 4034	2306	HAMAR
Fylkesmannen i Hordaland	Postboks 7310	5020	BERGEN
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Fylkeshuset	6404	MOLDE
Fylkesmannen i Nordland	Statens Hus, Moloveien 10	8002	BODØ
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Fylkesmannen i Oppland	Postboks 987	2626	LILLEHAMMER
Fylkesmannen i Oslo og Akershus	Postboks 8111 Dep	0032	OSLO
Fylkesmannen i Rogaland	Postboks 59	4001	STAVANGER
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane	Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	Postboks 4710, Sluppen	7468	TRONDHEIM
Fylkesmannen i Telemark	Postboks 2603	3702	SKIEN
Fylkesmannen i Troms	Postboks 6105	9291	TROMSØ
Fylkesmannen i Vestfold	Postboks 2076	3103	TØNSBERG
Fylkesmannen i Østfold	Postboks 325	1502	MOSS